

La dona il·legal

Ramon Térrens

Yolanda Sey, Gorka Lasasa, Daniel Faraldo, Isak Ferriz, Abdel Aziz El
 Mountassir, Àngels Bassa i Boris Ruiz.

Espanya 2020

Mimesis Films i Segarra Films

Entre les nombroses notícies que saturen els nostres mitjans al llarg de la vida diària, hi ha força temes oblidats que segueixen trucant a la porta de les portades dels diaris però es veuen arraconats al més vergonyós dels oblitats.

La gran quantitat d'immigrants que es juguen la vida per travessar la mar mediterrània davant l'execrable indiferència dels estats occidentals encara queda, de vegades, recollida en freds reculls estadístics que sovint no permeten a la població fer-se la més lleugera imatge del que realment significa aquesta dramàtica odissea de sacrificis, patiments, pèrdues, ruïna, xantatges i mort.

Però pràcticament mai tenim accés al tracte i consideració que reben les persones forasteres quan arriben a la tant desitjada i idealitzada Europa. La rebuda d'aquesta gent, al marge del puntual suport als nostres ports, el lliurament d'una ampolla d'aigua, un entrepà i tal vegada un llit per les primeres nits, té poc a veure amb una acollida i més aviat significa l'entrada del tot inhumana al tortuós laberint de tràmits, vexacions i menyspreu exercits per les autoritats cíviques o policials que es responsabilitzen d'aquest implacable acolliment.

El silenci dels nostres canals de comunicació, que passen per alt les penúries de les persones nou-arribades, oblida sistemàticament el tracte i injustícia que es dona als CIE i es descuida usualment dels abusos i agressions a què es veuen sotmeses les persones immigrades a mans d'uns elements externs però netament implicats en aquestes xarxes de menys-teniment.

La dona il·legal és una dels milers de dones que han reeixit en el seu propòsit de travessar el continent africà, amb innombrables sofrències i contínues amenaces de les anomenades màfies que controlen el tràfic d'immigrants.

Aquesta pel·lícula, que cavalca entre els aspectes més descriptius del sofriment de la Juliet, brillantment interpretada per la Yolanda Sey, procedent de la seva Nigèria natal, fins a la indissimulada denúncia de les manipulacions i abusos a què son sotmeses les dones immigrants quan el que intenten és tan sols recollir alguns diners per enviar a la seva família, que ha quedat al país d'origen.

L'advocat, Fernando (Daniel Faraldo), es dedica a defensar les causes de totes les famílies que pateixen aquesta turmentosa situació i acaba convertint-se en l'aliat i confident de totes les rocambolesques situacions que viuen les persones nou-vingudes, sempre sota l'amenaça latent de la deportació i enfrontant-se en contrapunt a les autoritats i poders fàctics que abusen descaradament de l'avantatge institucional que els dona la llei i la força de la capacitat de decisió.

La dona il·legal es presenta en un format molt pròxim, destacant el drama dels primers plans, l'emoció còmplice de l'espectador que no pot quedar mai indiferent i una fotografia exquisida a càrrec d'en Pol Orpinell.

La contemplació d'aquesta pel·lícula ens fa meditar sobre els drets humans, el respecte a l'estrangeria, la solidaritat amb el sofriment del tercer món i la implacable estela de racisme que plana per tots els racons de la nostra societat.

Tanmateix, crec també ens convida a revisar el concepte d'il·legalitat, que tant impunement fem servir per qualificar la situació personal de les persones immigrades. És ètic considerar no legal una persona senzillament perquè no té els papers que acreditin el seu dret a viure al nostre país? Qui som nosaltres per decidir a qui podem donar aquest *estatus* de reconeguda legalitat? Per què falsegem la imatge de ser un país acollidor mentre els organigrames executius permeten i faciliten bàsicament l'abús, l'amenaça i l'explotació de les persones indefenses?

El visionat d'aquest film és un repte a les consciències de cada ciutadà i permet obrir-se molts interrogants que no solen aparèixer als canals usuals de comunicació. Per aquest motiu és del tot recomanable veure la pel·lícula fins al darrer fotograma dels crèdits, atès que hi van apareixent els testimonis reals de la infinitat dels casos que han patit en diferent forma i intensitat els efectes del domini impúdic de les autoritats que tenen a càrrec l'anomenada cínicament acollida dels immigrants que arriben a les nostres contrades.

En uns temps d'escassa producció cinematogràfica convé felicitar-se per la irrupció d'aquesta productora novella al nostre país, de la esperem noves produccions i l'exercici de la valentia necessària per seguir presentant-nos obres que no amaguin els aspectes més ocults de la nostra realitat quotidiana.

Jaume Forn i Rambla